A GUIDE

5693C

TO

ENGLISH GRAMMAR.

with

EXPLANATIONS IN GUJARATI

and

MODELS OF PARSING,

for the use of

ANGLO VERNACULAR STANDARDS
II, III & IV.

BY

Chhotalal Dharamchand Nanavati
and
Trikamlal Mohanlal Mehta

Assistant Teachers, Mission High School,
Ahmedabad.

AHMEDABAD

Printed at the "Vijaypravartak" Press.

1897

Price Rs. 0-2-6 (including postage).

PREFACE.

The want of a really good and practical Manual of English Grammar explained in English as well as in Gujarati for the boys of the 2nd, 3rd and 4th Standards of Anglo Vernacular Schools has long been felt. To meet this want is the chief aim of the writers of this book

In this work we claim nothing at all to be original, but on the contrary, we are very grateful to those authors whose works we have freely consulted in compiling this little book. Any friendly remarks and suggestions for the improvement of the book will be thankfully received and considered for the next edition

Ahmedabad.
Haja Patel's Street.
15th November 1897

Chhotalal Dh. Nanavati
and
Trikamlal M. Mehta.
Assistant Teachers. Mission
High School
Ahmedabad

૬૭૩૮

NOTES
ON
English Grammar.

1. **English grammar** is divided into four parts i. e. 1 Orthography (અક્ષર વિચાર), 2 Etymology (શબ્દ વિચાર), 3 Syntax (વાક્ય વિચાર), 4. Prosody. (કવિતા વિચાર).

Orthography (અક્ષર વિચાર).

2. **Orthography** treats of letters. There are twenty-six letters in the English alphabet out of which a, e, i, o, u, are vowels, also w and y when they do not begin a word or a syllable; and the rest are consonants. વ્યાકરણના જે ભાગમાં અક્ષરોનું વર્ણન કર્યું હોય તે ભાગને અક્ષર વિચાર કહે છે. અંગ્રેજી મુળાક્ષરો ૨૬ છે; તેમાં સાત સ્વર છે ને બાકીના બધા વ્યંજન છે.

Etymology (શબ્દ વિચાર).

3. **Etymology** treats of words. શબ્દ વિચાર એટલે શબ્દ કેટલા છે તેનો તથા તેના ભેદનો વિચાર. અંગ્રેજી ભાષામાં શબ્દોના આઠ જુદા જુદા વર્ગ પાડેલા છે તેને 'Parts of speech' કહે છે. તે નીચે પ્રમાણે છે:—

1 Noun (નામ), 2 Adjective (વિશેષણ), 3 Pronoun (સર્વ નામ), 4 Verb (ક્રિયાપદ), 5 Adverb (ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય) 6 Preposition (શબ્દયોગી અવ્યય), 7 Conjunction (ઉભયાન્વી અવ્યય), 8 Interjection(કેવળપ્રયોગીઅવ્યય).

I The Noun.

4. **A noun** is the name of any person, place or thing. કોઈ પુરૂષ, સ્થળ, અથવા વસ્તુના નામને નામ કહે છે; as Gopal, Surat, horse, gold.

5. **Nouns** are of two kinds:–*Proper Nouns* (વિશેષ નામ), and *Common Nouns* (સામાન્ય નામ). *Proper Nouns* are the names of individuals. વિશેષ નામ એટલે એકજ પુરૂષ અથવા સ્થળનું નામ; as Govind, Asia; Common Nouns are the names which can be given to anything of a kind. જે શબ્દ એક વર્ગના દરેકને લાગુ પડે તેને સામાન્ય નામ કહે છે; as horse, cow, man.

6. વળી **Common nouns** (સામાન્ય નામ) બે જાતનાં છે. (1) Collective (સમુદાય વાચક) અને (2) Abstract (ભાવવાચક) Nouns. Collective nouns denote a number of things taken as one; જે શબ્દ પુરૂષ અથવા વસ્તુઓનો સમુદાય બતાવે છે તેને Collective Nouns કહે છે; as flock, army. Abstract Nouns are the names of qualities or actions. જે નામો પ્રાણી પદાર્થ ન દેખાડતાં તેઓમાં રહેલો ગુણ, સ્થિતિ, વિગેરે બતાવે છે તેને Abstract nouns કહે છે; as whiteness, bravery, flight.

7. અંગ્રેજીમાં નામને Gender (જાતિ). Number (વચન), અને Case (વિભક્તિ) લાગે છે.

Gender.

8. **English nouns** have three genders. અંગ્રેજીમાં નામને ત્રણ જાતિ હોય છે: પુરૂષના નામને નરજાતિ (Masculine gender) કહે છે; સ્ત્રીના નામને નારી જાતિ (Feminine gender) અને નિર્જીવ પદાર્થ તથા કેટલાક પ્રાણીઓના નામને નાન્યતર (Neuter gender) કહે છે. વળી જે શબ્દ બેઉ વર્ગને લાગુ પડેછે તેને Common gender એટલે સામાન્ય જાતિ કહે છે.

Number.

9. **Number** shows whether *one* is meant or more than one. નામને વચન બે હોય છે: Singular (એકવચન) અને Plural (બહુવચન).

10. (બહુવચન). નિયમ. એક વચનના નામ ને 's' પ્રત્યય લગાડયાથી બહુ વચન બને છે. જેમકે Horse–Horses. જે નામને છેડે 'ss, sh, ch, x, અને o' હોય તો તેમનું બહુ વચન ઘણું કરીને 'es' લગાડયાથી બને છે. જેમકે class-classes, bush-bushes, church-churches, box-boxes, buffalo-buffaloes. નામને છેડે f અથવા fe હોયતો બહુવચન કરતી વખતે f અથવા fe નો v કરીને es ઉમેરવો. જેમકે wife-wives, life--lives. વળી નામનો અંત્યાક્ષર 'y' હોય ને y પહેલાં વ્યંજન હોય તો 'y' નો 'i' કરવો જોઇએ. જેમકે duty-duties; army-armies. પણ જો y ની પહેલાં સ્વર હોય તો y નો i કર્યા વગર એકલો s ઉમેરવો; as toy-toys; boy-boys.

11. કેટલાંક નામોનું બહુવચન અનિયમિત રીતે થાય છે, એટલે કે તેમનું બહુવચન s અથવા es, પ્રત્યય ઉમેર્યાથી થતું નથી. જેમકે man-men, woman-women, foot-feet, tooth--teeth, goose હંસ---geese, louse (જુ)---lice, mouse ઉંદર---mice, અને child-children.

Case.

12. **Case** is the relation which a noun bears to another in a sentence. વિભક્તિ એટલે વાકયમાં એક નામનો બીજા નામ સાથે સંબંધ દેખાડનારો પ્રત્યય. અંગ્રેજીમાં નામને મુખ્ય ત્રણ વિભકિતઓ હોય છે:-(1) The Nominative (કર્ત્તા) (2) The Possessive (સંબંધ) અને (3) The Objective (કર્મની).

13. The **Nominative** Case names the *agent or a doer*. નોમીનેટીવ કેસ કર્ત્તા અથવા ક્રિયાનો કરનાર બતાવે છે;

as A *man* walks. આ વાક્યમાં man ની Nominative Case છે.

14. The **Possessive** shows the possessor or owner. છઠ્ઠી વિભક્તિ સંબંધ બતાવે છે. જેમકે *Gopal's book*. આમાં Gopal એ Possessive Case છે. ઘણું કરીને નામને 's લગાડયાથી આ વિભક્તિ બને છે. જેમકે છોકરાની ચોપડી: a *boy's* book; પણ જો નામને છેડે બહુવચનનો s લગાડેલો હોય તો s ની પાછળ એકલી એપોસ્ટ્રોફી apostrophe (s') કરવી. જેમકે છોકરાઓની ચોપડીઓ. *Boys'* books. 's ફક્ત પુરૂષના નામને લગાડી શકાય છે; તે શીવાય બીજા નામની Possessive Case કરવી હોય તો નામની પહેલા of મુકવો; as ઘોડાની ખરી. The hoof *of* the horse.

15. The **Objective Case** (કર્મની વિભક્તિ) shows the object or that to which some thing is done; as He reads a book. આ વાક્યમાં Book કર્મ છે વાસ્તે તેની વિભક્તિ Accusative Case કહેવી. અંગ્રેજીમાં Nominative અને Objective Cases નાં રૂપ એક સરખાં છે; તે ઓળખવાની રીત એ છે કે Nominative ક્રીયાપદની પહેલાં આવે છે અને Objective સકર્મક ક્રિયાપદની અથવા તો કોઈ Preposition (શબ્દયોગી અવ્યય) પછી આવે છે.

16. ઉપરની ત્રણ વિભક્તીઓ શીવાય એક ચોથી વિભક્તી છે જેને ગુજરાતીમાં સંબોધન કહે છે ને અંગ્રેજીમાં Vocative અથવા Nominative of Address કહે છે. The Vocative Case is used in calling a person. સંબોધન વિભક્તી કોઈ પુરૂષને બોલાવવામાં વપરાય છે. જેમકે *Rama*, come; *Boys*, read your lessons.

II. the Adjective.

17. An **adjective** (વિશેષણ) is a word which tells the kind or quality of a noun. જે શબ્દ નામનો ગુણ

બતાવે છે તે વિશેષણ છે; as, a good boy; twenty mangoes.

18. વિશેષણ ત્રણ પ્રકારનાં છે:—(1) Adjectives of Quality (ગુણ વાચક વિશેષણ); as *good, bad.* (2) Adjectives of Quantity (બહ્વલ્પાર્થ); as *much, little.* (3) Demonstrative or Distinguishing (દર્શક) adjectives; as this, that, yon, yonder. વળી Adjectives of Quantity (બહ્વલ્પાર્થ) ના કેટલાક પેટા ભાગ છે. તે શીખનારે નીચેના કોષ્ટકમાંથી શીખી લેવા.

Table of Adjectives વિશેષણનું કોષ્ટક.

19. I **Of Quality**....................Yellow, red.

II **Of Quantity**	Quantity in Bulk......Much		
	Definite Numeral adjectives.	Cardinal.	Seven
		Ordinal.	first
	Indefinite Numeral... adjectives............Many.		
	Distributive numeral... adjectives...... ....each.		

III **Demonstrative**...this, that, yon, yonder. such, same, a, an, the.

Rules of Comparison.

20. **Adjectives** have three *degrees* of comparison. વિશેષણને તુલના દર્શક ત્રણ *degrees* હોય છે:—(1) Positive, (2) Comparative અને (3) Superlative. જે વિશેષણ ફેરફાર થયા વિના અસલ રૂપમાં રહે છે તેને Positive Degree નું વિશેષણ કહે છે. જેમકે rich, wise; જ્યારે બે વચ્ચે મુકાબલો હોય ત્યારે Comparative Degree કહેવાય છે, અને તે વિશેષણને 'er' પ્રત્યય લગાડેથી બને છે. જેમકે richer, wiser. અને જ્યારે બે કરતાં વધારે વચ્ચે મુકાબલો હોય ત્યારે Superlative degree નું વિશેષણ કહેવાય છે અને તે 'est' પ્રત્યય હમેશાંથી બને છે. જેમકે richest, wisest.

21. જ્યારે Positive Degree માં વિશેષણને છેડે e હોય છે

ત્યારે Comparative અને Superlative Degrees માં r અને st લાગે છે. જેમકે large, larger, largest. જો વિશેષણનો અંત્યાક્ષર વ્યંજન હોય અને તે વ્યંજનની પહેલાં એકજ સ્વર હોય તો અંત્ય વ્યંજન બેવડો કરીને Comparative અને Superlative degrees થાય છે. જેમકે Hot, hotter, hottest; red, redder, reddest. વળી જો છેડે 'y' હોય અને તેની પૂર્વે વ્યંજન હોય તો er અને est પ્રત્યય લગાડતાં પહેલાં y નો i થાય છે. જેમકે dry, drier, driest; happy, happier, happiest.

22. બે અથવા વધારે પદ (Syllables) વાળા વિશેષણની Comparative degree 'er' ને બદલે more અથવા less અને Superlative degree est ને બદલે most અથવા least થી બને છે. જેમકે beautiful, more beautiful, most beautiful; diligent, less diligent, least diligent.

23. કેટલાંક વિશેષણ અનિયમીત છે. એટલે કે તેમની degrees 'er ને est' પ્રત્યય ઉમેર્યાથી બનતી નથી. તેવા વિશેષણો અંગ્રેજીમાં ઘણા થોડા છે. તેમાંના કેટલાક નીચે આપ્યા છે. તે શિક્ષકે છોકરાઓ પાસે મોઢે કરાવવા.

Good-better-best; Bad (evil, ill)-worse-worst; Far-farther-farthest; late-later-latest (in time); late-latter (બીજો)–last (છેલ્લો); little-less-least; much (many)-more-most; near-nearer-nearest; nigh (પાસે) -nigher-nighest (next); old-older (elder)-oldest-(eldest); Fore-former-foremost (first); forth-further -furthest.

III. The Pronoun.

24. A **pronoun** is a word used in place of a noun. જે શબ્દ નામને ઠેકાણે આવે છે તેને સર્વનામ કહે છે. Pronouns (સર્વનામ) સાત પ્રકારનાં છે:–

(1) *Personal Pronouns* (પુરૂષ વાચક સર્વનામ)

show of what person they are; as I, thou, he, she or it and their plurals.

(2) *Reflexive Pronouns* (સ્વાર્થ--સ્વવાચક). Personal Pronouns ને '*self*' લગાડે આ સર્વનામ બને છે. જેમકે. myself, thyself, himself, herself, itself, our-selves, your-selves, themselves &c.

(3) *Relative* (સંબંધી અથવા તત્પદા પેક્ષક) *Pronouns* refer to some noun or pronoun, or phrase going before which is called the *Antecedent.* નામ, સર્વનામ કે વાક્ય જે આગળ ગયું હોય તેની સાથે જે શબ્દ સંબંધ બતાવે છે તેને સંબંધી સર્વનામ કહે છે. જેમકે The days *that* are gone will not return. Here that is a Relative Pronoun. *Who, which, what* and their compounds *whose, whosoever whatsoever* &c, that, અને '*as*' *followed by such* વળી સંબંધી સર્વનામ છે. *Who* પુરૂષને માટે, *which* જનાવરોને અને નિર્જીવ પદાર્થોને માટે અને *that* પુરૂષ તેમજ વસ્તુ બન્નેને માટે વપરાય છે. *What* Compound Relative Pronoun છે અને તે that અને which નો બનેલો છે. જેમકે *What* he said was correct. I have not such kind treatment *as* I used to have.

(4) *Interrogative* (પ્રશ્નાર્થ) Pronouns are used in asking questions. પ્રશ્નાર્થ સર્વનામ સવાલ પુછવાના કામમાં આવે છે. *Who* (કોણ), *Which* (કયો) અને *What* (શું) એ પ્રશ્નાર્થ સર્વનામ છે. જેમકે *Who* planted this tree ?

(5) *Demonstrative Pronouns* (દર્શક સર્વનામ)this that, and their plurals these-those are properly adjectives (ખરૂંજોતાં વિશેષણ છે) but they are also used as pronouns, (પણ તે સર્વનામ તરીકે વપરાય છે).

(6) *Indefinite* (અનિશ્ચિત) *Pronouns* જેવાં કે all, another, any, both, certain, few, many, none, other

several, some, such, whole, one, nobody, aught, naught; આ બધા જો એકલા આવે તો સર્વનામ છે, ને નામની સાથે આવે તો વિશેષણ છે.

(7) *Distributive Pronouns* are:–each, every, either, neither &c. Each other and one another ને Reciprocal pronouns કહેછે.

IV. The Verb.

25. **A verb** is a word which declares something જે શબ્દ વડે આપણે કંઈ કહી શકીએ અથવા બનાવી શકીએ છીએ તેને Verb (ક્રીયાપદ) કહે છે. જેમકે The fire *burns*.

26. ક્રિયાપદ બે જાતનાં છે:–(1) Transitive (સકર્મક) (2) Intransitive (અકર્મક). A transitive verb denotes an action passing from the doer to an object. જ્યારે કર્ત્તાની ક્રિયા કર્ત્તામાં રહીને બીજા શબ્દને લાગુ પડે છે ત્યારે તેને સકર્મક ક્રિયાપદ કહે છે; જેમકે He *struck* the table. An intransitive verb denotes an action that does not go beyond the doer. કર્ત્તાની ક્રિયા કર્ત્તામાંજ રહીને બીજા કોઈ શબ્દને લાગુ પડતી નથી ત્યારે અકર્મક (Intransitive) ક્રિયાપદ કહેવાય છે. જેમકે He *walks*.

27. **Regular and Irregular Verbs**:—ક્રિયાપદની બીજી બે જાતો છે:–(1) Regular અથવા Weak અને (2) Irregular અથવા Strong. A Regular અથવા Weak Verb forms its Past Tense by adding 'd' or 'ed' to the Present Tense; as walk-walked. જે ક્રિયાપદનો ભૂતકાળ 'd' અથવા 'ed' પ્રત્યય લાગેથી થાય છે તેને Regular અથવા Weak Verb કહેછે. અને જે ક્રિયાપદનો ભૂતકાળ'd' અથવા'ed' પ્રત્યય લાગેથી થતો નથી તેને Irregular અથવા Strong Verb કહે છે; જેમકે write–wrote.

28. Verbs have Voice (ભેદ), Mood (અર્થ-વાચ્ય),

Tense (કાળ), Number (વચન), અને Person (પુરૂષ). ક્રિયાપદને ભેદ, અર્થ, કાળ, વચન અને પુરૂષ લાગે છે.

29. **Voice** (ભેદ) shows whether the subject of the vetb acts or is acted upon. Voice બે જાતના છે (1) Active Voice (મૂળભેદ) અને (2) Passive Voice (સક્ષભેદ). The Active Voice shows that the subject of a verb acts. જ્યારે ક્રિયાનો કર્તા કંઈ ક્રિયા કરતો હોય ત્યારે ક્રિયાપદ Active Voice નું સમજવું; જેમકે Gopal reads a book. The Passive Voice shows that the subject of a verb is acted upon. જ્યારે કર્મની ક્રીયા કર્ત્તા ઉપર લાગુ પડે છે ત્યારે ક્રિયાપદ Passive Voice નું જાણવું; જેમકે A book is read by Gopal. સકર્મક ક્રિયાપદના ભૂતકૃદંતની સાથે tobe નું રૂપ વાપર્યાથી Passive Voice બને છે. Active Voice માં જે કર્મ હોય છે તે Passive Voice માં કર્ત્તા બને છે. તે ઉપરના દાખલા ઉપરથી સહજ માલુમ પડશે.

30. **Mood** (અર્થ–વાચ્ય) shows the manner of the action. કર્ત્તાની ઈચ્છાને ક્રિયાપદનો Mood કહે છે. Mood પાંચ જાતના છે:–1 Indicative (નિશ્ચયાર્થ), 2. Imperative (આજ્ઞાર્થ), 3. Subjunctive (સંશયાર્થ), 4. Potential (શક્યાર્થ) અને 5. Infinitive (સામાન્ય રૂપ).

31. (1) **The Indicative mood** simply declares a thing or it asks a question. નિશ્ચયાર્થ કંઈ કહેવાના અથવા પ્રશ્ન પુછવાના કામમાં આવે છે; જેમકે He reads. Who reads ?.

(2) The Imperative Mood commands or entreats. આજ્ઞાર્થ હુકમ કરવાના અથવા અરજ કરવાના કામમાં આવે છે; જેમકે Go there. Let me go. ઈમ્પેરેટીવ મુડમાં કર્ત્તા બીજા પુરૂષમાં અધ્યહાર રહે છે.

(3) The *Subjunctive mood* states a thing conditionally. સંશ્યાર્થ ઘણું કરીને સરત બતાવે છે; જેમકે I will

go if he come. સબજંકટીવ મુડમાં ક્રિયાપદની પહેલાં if, though, except, lest, unless અથવા that આવે છે.

(4) The *Potential mood* expresses possibility, liberty, power, will, obligation or necessity. Potential mood (શકયાર્થ) ક્રિયાપદની આગળ can, may, might, could, would અને should મુકવાથી થાય છે. આ mood ને કેટલાક વૈયાકરણીઓ ગણતા નથી.

(5) The *Infinitive mood* simply names the action and is not limited by person or number. Infinitive mood (સામાન્યરૂપ) માત્ર ક્રિયાનો વિચાર બતાવે છે અને પુરૂષ અથવા વચનથી તેના અર્થની હદ બંધાતી નથી; જેમકે to read. આ mood કોઈ કોઈવાર નામ તરીકે વપરાય છે ત્યારે તેને Infinitive of purpose અથવા Indirect object અથવા Gerund કહે છે; જેમકે He came to learn. વળી Verbal noun (ક્રિયા વાચકનામ) ને પણ Gerund કહે છે અને તેને છેડે 'ing' પ્રત્યય આવે છે; જેમકે Walking is healthy.

32. **Participles** (કૃદંત) are so called because they partake of the properties of the verb and the adjective. (ક્રિયાપદના જે રૂપમાં વિશેષણ અથવા ક્રિયાપદ એ બન્નેનો ગુણ રહ્યો હોય તેને Participles (કૃદંત) કહે છે. મુખ્ય Participles બે જાતના છે:-(1) Present Participle (વર્તમાન કૃદંત અને (2) Past Participle (ભૂતકૃદંત). વર્તમાન કૃદંતનો પ્રત્યય 'ing' છે જેમકે go ઉપરથી going. ને ભૂતકૃદંતનો પ્રત્યય 'ed' છે. જેમકે walk ઉપરથી walked ચાલેલુ. વળી એક ત્રીજી જાતનું કૃદંત છે જેને અંગ્રેજીમાં Perfect Participle કહે છે અને તે ભૂતકૃદંતની આગળ Having મુકયાથી બને છે. જેમકે Having walked.

Tense.

33. **Tense** (કાળ) is a change in a verb to ex-

press time. **There are three great divisions of time:**— Present (વર્ત્તમાન), Past (ભૂત), અને Future (ભવિષ્ય).

34. The *Present tense* denotes that the action is going on just now. કોઈ ક્રિયા હમણા ચાલતી હોય, ત્યારે વર્ત્તમાન કાળ કહેવાય છે. ક્રિયાપદની આગળ બીજા પુરૂષમાં est અને ત્રીજા પુરૂષમાં s પ્રત્યય લગાડયાથી આ કાળ બને છે. પહેલા પુરૂષમાં અને બહુવચનમાં કશો પ્રત્યય લાગતો નથી. જ્યાં પ્રત્યય નથી ત્યાં ક્રિયાપદનો ધાતુ એકલો આવે છે. જેમકે:–હુ ચાલુ છું-I walk; તું ચાલે છે–thou walk-est; તે ચાલે છે–he walks; અમે ચાલીએછીએ–wewalk; તમે ચાલોછો you walk; તેઓ ચાલે છે––they walk.

35. **The Past-tense denotes** that the action took place or was going on in time passed. જે ક્રિયા ગયા વખતમાં થઈ ગઈ હોય તેનો કાળ ભૂતકાળ કહેવાય છે. અંગ્રેજી ક્રિયાપદના ધાતુને 'd' અથવા 'ed' પ્રત્યય લગાડયાથી ભૂતકાળ (The Past-tense) બને છે જેમકે:–હું ચાલ્યો–I walk-ed; તું ચાલ્યો–thou walkedst; તે ચાલ્યો–he walked; અમે ચાલ્યા-we walked; તમે ચાલ્યા–you walked; તેઓ ચાલ્યા–they walked.

36. The *Future tense* (ભવિષ્યકાળ) denotes that the action is yet to take place. જે ક્રિયા હવે થવાની છે તેનો કાળ ભવિષ્ય કહેવાય છે. ભવિષ્યકાળ shall તથા will ની સહાયતાથી બને છે. જેમકે:–હું ચાલીશ–I shall walk; તું ચાલીશ–thou wilt walk; તે ચાલશે–he will walk; અમે ચાલીશું–we shall walk; તમે ચાલશો–you will walk; તેઓ ચાલશે–they will walk.

37. વળી ઉપરના દરેક કાળનાં બીજાં બબે રૂપ થાય છે. એટલે વર્ત્તમાન કાળનાં બે, ભૂતકાળનાં બે અને ભવિષ્ય કાળનાં બે તે નીચે આપ્યાં છે.

38. વર્ત્તમાનકાળ. (1) *The Continuous Present Tense* (ચાલુ વર્ત્તમાન કાળ). જે વખત વિષે બોલાય છે તે વખતે ક્રિયા ચાલતી હોય તો આ રૂપ વપરાય છે અને તે વર્ત્તમાન કૃદંતની સાથે to be નાં વર્ત્તમાન કાળનાં રૂપ મુકયાથી બને છેઃ–હું ચાલુ છું–I am walking; તું ચાલે છે–thou art walking; તે ચાલે છે–he is walking; અમે ચાલીએછીએ–we are walking; તમે ચાલોછો-you are walking; તેઓ ચાલે છે–they are walking.

39. (2) *The Present Perfect tense* (પૂર્ણ વર્ત્તમાન કાળ) કોઈ ક્રિયા હમણાં થઈ ચુકી છે એ જણાવવાને ક્રિયાપદનાં જે રૂપ વાપરવામાં આવે છે તેને પૂર્ણ વર્ત્તમાન કાળ (The Present Perfect tense) કહે છે. ને તે ભુતકૃદંતની સાથે સહાયકારક ક્રિયાપદ to have નાં વર્ત્તમાન કાળનાં રૂપ લગાડવાથી બને છે. જેમકે–હું ચાલ્યોછું–I have walked; તું ચાલ્યો છે–thou hast walked; તે ચાલ્યો છે–he has walked; અમે ચાલ્યાછીએ–we have walked; તમે ચાલ્યાછો–you have walked; તેઓ ચાલ્યા છે–they have walked.

40. ભૂતકાળ. (1) **The Continuous Past Tense**. (ચાલુ ભૂતકાળ). જે સમય વિષે બોલાય છે તે સમયે ક્રિયા જારી હતી કે થતી હતી એવું ચાલુ ભૂતકાળ દર્શાવે છે. વર્ત્તમાન કૃદંતની આગળ to be ના ભૂતકાળનાં રૂપ વાપર્યાથી તે બનેછે. જેમકેઃ–હું ચાલતો હતો–I was walking; તું ચાલતો હતો–thou wast walking; તે ચાલતો હતો-he was walking; અમે ચાલતા હતા–we were walking; તમે ચાલતા હતા–you were walking; તેઓ ચાલતા હતા–they were walking.

41. (2) The **Pluperfect Tense** (પૂર્ણ ભૂતકાળ). ભૂતકાળમાં અમુક સમય પહેલાં કોઈ ક્રિયા થઈ ચુકી હતી એવું જણાવવાને ક્રિયાપદનાં જે રૂપ વાપરવામાં આવે છે તેને The Pluperfect Tense અથવા પૂર્વ ભૂતકાળ કહે છે; અને તે ભૂતકૃદંતની આગળ સહાયકારક had નાં રૂપ વાપર્યાથી બને છે; જેમકેઃ–

હું ચાલ્યો હતો–I had walked; તું ચાલ્યો હતો–thou hadst walked; તે ચાલ્યો હતો–he had walked; અમે ચાલ્યા હતા–we had walked; તમે ચાલ્યા હતા–you had walked; તેઓ ચાલ્યા હતા–they had walked.

42. ભવિષ્યકાળ. (1) **The Continuous Future Tense** (ચાલુ ભવિષ્યકાળ). વર્તમાન કૃદંતની આગળ to be ક્રિયાપદનાં ભવિષ્યકાળનાં રૂપ મુકવાથી આ કાળ બને છે. જેમકે:– હું ચાલતો–ચાલવામાં–હોઇશ–I shall be walking; તું ચાલતો–ચાલવામાં હોઇશ–thou wilt be walking; તે ચાલતો–ચાલવામાં હશે–he will be walking; અમે ચાલતા–ચાલવામાં હોઈશું–we shall be walking; તમે ચાલતા–ચાલવામાં હશો–you will be walking; તેઓ ચાલતા–ચાલવામાં હશે–they will be walking.

43. (2) **The Future Perfect Tense** (પૂર્વ ભવિષ્યકાળ). ભવિષ્યકાળમાં અમુક સમય પહેલાં કોઈ ક્રિયા થઈ રહેશે એ જણાવવાને ક્રિયાપદનાં જે રૂપ થાય છે તેને પૂર્વ ભવિષ્યકાળ કહે છે. આ કાળ પૂર્વ વર્ત્તમાન કાળનાં રૂપની પહેલાં સહાયકારક shall ની સહાયતાથી બને છે. જેમકે:–હું ચાલી રહ્યો હોઈશ–I shall have walked; તું ચાલી રહ્યો હોઈશ–thou wilt have walked; તે ચાલી રહ્યો હશે–he will have walked; અમે ચાલી રહ્યા હઈશું–we shall have walked; તમે ચાલી રહ્યા હશો–you will have walked; તેઓ ચાલી રહ્યા હશે–they will have walked.

સહાયકારક ક્રિયાપદનાં રૂપાખ્યાન.

Table of the Auxiliary Verbs.

સામાન્ય	To have	To be	To do	Shall	Will	May	Can
રૂપ...	To have	To be	To do	નથી	....	....	....
વર્તમાન							
કૃદંત.	Having	Being	Doing	....	....	....	....
ભૂતકૃદંત	Had	Been	Done	....	....	....	....
વર્તમાનકાળ	I have	I am	I do	I shall	I will	I may	I can
	Thou hast	Thou art	Thou dost	Thou shalt	Thou wilt	Thou mayest	Thou canst
	He has	He is	He does	He shall	He will	He may	He can
	We have	We are	We do	We shall	We will	We may	We can
	You have	You are	You do	You shall	You will	You may	You can
	They have	They are	They do	They shall	They will	They may	They can
ભૂતકાળ	I had	I was	I did	I should	I would	I might	I could
	Thou hadst	Thou wast	Thou didst	Thou should- [st	Thou would- [st	Thou might- [est	Thou couldst
	He had	He was	He did	He should	He would	He might	He could
	We had	We were	We did	We should	We would	We might	We could
	You had	You were	You did	You should	You would	You might	You could
	They had	They were	They did	They should	They would	They might	They could

To have, to be, તથા to do એ સહાયકારક તેમજ મૂળ ક્રિયાપદ છે. અને shall, will, may તથા can ફક્ત સહાયકારક ક્રિયાપદ છે.

Table of Tenses. (Indicative Mood).

Love ક્રિયાપદનું રૂપાખ્યાન.

રૂપ	Present (વર્ત્તમાન)	Past (ભૂત)	Future ભવિષ્ય).
Indefinite(અનિશ્ચિત)	Act. I love (હું ચાહું છું). Pas. I am loved (હું ચહવાયો છું).	I loved મેં ચહાયો. I was loved હું ચહાવાયોહતો.	I shall love હું ચહાઇશ I shall be loved હું ચહવાઇશ.
Progressive or continuous (ચાલુરૂપ)	Act. I am loving (હું ચાહું છું). હું ચહાવામાં છું. Pas. I am being loved હું ચહવાયામાં છું.	I was loving (હું ચહાતો—ચહાવામાં હતો). I was being loved હું ચહવાયામાં હતો.	I shall be loving હું ચહવાતો હઇશ. (નથી થતું)
Emphatic (ભારરૂપ)	Act. I do love(હું ચાહુંછુંજ) Pas. (નથી થતું).	I did love હું ચહાયોજ. (નથી થતું)	(નથી થતું) (નથી થતું)
Perfect (પૂર્વ)	Act. I have loved (મેં ચહાયો છે). Pas. I have been loved હું હમણાજ ચહવાએલો છું.	I had loved મેં ચહાયો હતો. I had been loved હું ચહવાએલો હતો.	I shall have loved મેં ચહાયો હશે. I shall have been lovedહું ચહવાયેલોહઇશ.
Perfect continuous (પૂર્વચાલુ)	Act. I have been loving હું ચહાયા કરૂં છું. Pas. (નથી થતું).	I had been loving હું ચહાયા કરતો હતો. (નથી થતું).	(નથી થતું) (નથી થતું).

Prospective અપેક્ષરૂપ	Act. I am to love (હું ચ-હાવાનોછું).	I was to love હું ચહવાયો હતો.	(નથી થતું).
	Pas. I am to be loved હું-ચહવાડાવાનોછું.	I was to be loved હું ચહ-વાડાવાનો હતો.	(નથી થતું).
Pluperfeet prospective (પૂર્વ ભૂતાપેક્ષક)	Act (નથી થતું).	I was to have loved ત્યાર પહેલાં હું ચહાઈ રહેવાનો હતો.	(નથી થતું).
	Pas (નથી થતું).	I was to have been loved ત્યાર પહેલાં હું ચહવાઈ રહે-વાનો હતો.	(નથી થતું).

The Adverb.

46. **An adverb** (ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય) is a word which qualifies a verb, an adjective or another adverb. જે શબ્દ કોઈ ક્રિયાપદ, વિશેષણ, કે બીજા કોઈ ક્રિયા વિશેષણના અર્થમાં વધારો બતાવે છે તે; જેમકે–Walk *quickly*; it is *too* large; he studies very *diligently*. Adverbs ની આઠ જાતો છે. તે નીચે પ્રમાણે:–

47. (1) **Adverbs of Time**:–*as, after, afterwards, again. ago, already, always, before, by-and-by, daily, early, ever, formerly, hereafter, hereupon, hourly, immediatcly, late, lately, long, monthly, mostly, never, next, now, now-a-days, often, once, seldom, sometimes, soon, then, there-upon, to-day, to-morrow, weekly, when, yearly* &c.

48. (2) **Adverbs of Place**:–*above, abroad, after, ahead, any-where, apart, around, ashore, aside, away, back, before, behind, below, beneath, beyond, down, else-where, every-where, far, forth, forward, fro, hence, here, hither, in, into, left, near, whence, where* &c.

49. (3) **Adverbs of Manner**:–*Thus*, so, *well, quickly, as* (જેમ), *how, well, ill, badly, aloud, right, rihhtly* &c.

50. (4) **Adverbs of Degree**:–*almost, altogether, enough, especially, exceedingly, greatly, highly, least, less, more, most, nearly, only, quite, scarcely, too, very, wholly* &c.

51. (5) **Adverbs ef Measure**:–*Much, little, enough, abundantly, somewhat, partly, entirely, sufficiently*, &c.

52. (6) **Adverbs of Quantity** (Number and Order):-*once, twice, firstly, secondly, thirdly, lastly &c.*

53. (7) **Adverbs of Mood**:-(1) **Affirmative**-*yes, certainly, truly, surely, absolutely, indeed, aye, really &c*; (2) **Negation**—*No, not, nay &c*; (3) **Probability and doubt**-*Perhaps, mayhap, probably, possibly, perchance, lively &c.*

54. (8) **Adverbs of Cause**:-*Therefore* (તે કારણથી), *thence, hence, wherefore, why, whence &c.*

The Preposition.

55. **A preposition** (શબ્દયોગી અવ્યય) is a word which comes before a noun or a pronoun, and shows its relation to some other word. શબ્દયોગી (નામયોગી) અવ્યય નામ અથવા સર્વનામ પહેલાં મુકવામાં આવે છે, અને કોઈ ભિન્ન શબ્દ સાથે તેનો સંબંધ બતાવે છે. જેમકે:-The horse **in** the stable is sold. કેટલાક prepositions નીચે આપ્યા છે:-*About, above, across, after, against, along, amid, amidst, among, amongst, around, at, before, behind, below, beneath, besides, between, beyond, but* (સિવાય), *during, down, except, for* (વાસ્તે) *from, in, into, near, nigh, of, on, over, round, save* (સિવાય), *under, underneath, until, up, upon, with, within, without.*

The conjunction.

56. **A conjunction** (વાક્યયોગી) ઉભયાન્વયી અવ્યય joins words and sentences.ઉભયાન્વયી અવ્યય શબ્દો અથ-

વા વાક્યોને જોડે છે. જેમકે:–James *and* John went; he is great, *but* he is *not* good. કેટલાક અગત્યના conjunctions નીચે આપ્યા છે:–*Also, although, and, as because, both, but, either, else, even, except, for, however, if lest, neither, nor, notwithstanding, or, provided, save, since, so, than, that, then, therefore, though, unless, whereas, whether, yet.*

ઉપર જે ઉભયાન્વયી અવ્યયના દાખલા આપ્યા છે તેમાંના કેટલાક adverbs અથવા prepositions તરીકે વપરાય છે. માટે તેવાનું પદચ્છેદ કરતાં પહેલાં વાક્યમાં તેનો અર્થ શો છે અને તે કોની સાથે સંબંધ બતાવે છે તેનો વિચાર કરવો.

The Interjection.

57. **An interjection** (કેવળપ્રયોગી અથવા ઉદ્ગાર) is a word used to express some sudden feeling. જે શબ્દ કંઇ અકસ્માત મનોવિકાર બતાવે છે તેને કેવળપ્રયોગી અથવા ઉદ્ગાર કહે છે. જેમકે:–*oh* ! *ah* ! *alas* ! *hurrah* ! *lo* ! *behold, welcome &c.*

Hints on Parsing.

પદચ્છેદ વિષે અગત્યની સુચના.

58. (1) **Articles** નું પદચ્છેદ કરવું હોયતો નીચે પ્રમાણે કરવું:-

Distinguishing adjective or	Def. art.	Particularizing the noun.
	Indef. art.	Placed before the noun.

The boy–The-def. art. particularizing the noun boy.

A boy–A-indef. art. placed before the noun boy.

(2) Noun.

59. **Noun** (નામ) નું પદચ્છેદ કરવું હોય તો (1) કઈજાતનું નામ, (2) જાતી, (3) વચન, (4) પુરૂષ અને (5) વિભક્તી કહેવી.

Prop. Com. Abs. Verbal	**Noun.** 1	Mas. Fem. Com. Neut.	**Gender.** 2	Sing. Plu.	**Number.** 3

1 st. 2 nd. 3 rd.	**Per.** 4	**Nom. Case.** 5	To the verb. After the verb-(to be). Of address. Absolute.

Poss. Case. { Possessing the noun. Governed by the noun.

Obj. Case. { Governed by the trans. verb, participle, gerund or the prep

(3) Adjective.

60. **Adjective** (વિશેષણ)નું પદચ્છેદ નીચે પ્રમાણે કરવું:–
(1) કઇ જાતનું (Quality, Quantity, Demon-strative) adjective, (2) તેની degree અને (3) qualifying the noun or pronoun જે હોય તે કહેવું–જેમકે a *good* boy, "good" is an adjective of quality, of the positive degree qualifying the noun "boy."

(4) Pronouns.

61. **Pronouns** (સર્વનામ)નું પદચ્છેદ કરવું હોય તો (1) કઇ જાતનું છે તે કહેવું. (Personal-Demonstrative-Relative –Interrogative––Indefinite-). પછી નામ પ્રમાણે જાતી (Gender), વચન. (Number)-પુરૂષ (Person) ને છેલ્લે વિભક્તી (Case) કહેવી.

(5) Verb.

62. **Verb** (ક્રિયાપદ) નું પદચ્છેદ કરવું હોય તો નીચે પ્રમાણે કરવું:–(1) જાત (Reg. કે Irreg., Trans. કે Intrans), (2) Mood-(3) Voice-(4) Tense-(5) Person-(6) Number-(7) Subject-(8) Object હોય તો–કહેવું.

Reg. / **Irreg.** (1) } **Trans. verb.** { Active / Passive } **Voice.** — **or** — **Intrans. verb.** .Active } **Voice.** (2) (3) } Indic. / Subj. / Pot. / Imper. / Infin. } **Mood.** (4) } Pres. / Past. / Future. / Pres. Perf. / Past. Perf. / Fut. Perf. } **Tense.** (5)

1st. / 2nd. / 3rd. } **Per.** (6) Sing / Plu. } **Numb.** (7) agreeing with its nominative. કર્તા. / governed by the trans. verb. } 8

(6) Participles.

Participles (કૃદંત) બે જાતના છે.-(1) (Present. Participle). વર્તમાન કૃદંત-અને (2) Past Participle (ભૂતકૃદંત). તેનું પદચ્છેદ કરતી વખતે referring to the noun or pronoun કહેવું.

(7) Adverb.

Adverbs (ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય)નું પદચ્છેદ કરવું હોય તો નીચે પ્રમાણે કરવું:-

Adverb of { Time. / Place. / Manner. / Measure. / Affirmation. / Negation. } **Modifying the** { **Verb.**— / **Adj.**— / **Adv.**— }

(8) Preposition.

63. **Preposition** (નામયોગી) નું પદચ્છેદ કરવું હોય તો governing the noun or pronoun જેની સાથે સંબંધ રાખતો હોય તે કહેવું.

(9) Conjunction.

64. **Conjunction**(વાક્યયોગી) નું પદચ્છેદ કરતી વખતે joining two words or sentences જે હોય તે કહેવાં.

(10) Interjection.

65. **Interjection** (કેવળપ્રયોગી-ઉદ્ગાર) નું પદચ્છેદ કરવું હોય તો expressing sorrow or grief or joy જે હોય તે કહેવું.

General System of Parsing.

66. **The Noun**.

(*a*) A **thief** steals.

Thief—A com. noun. mas. gen., sing. num., 3rdper. nom. case to the verb "steals."

(*b*) **Honesty** is the best **policy**.

Honesty—An abs. noun, neut. gen., sing. num., 3rdper., nom. case to the verb "is."

Policy—An abs. noun, neut. gen., sing. num., 3rd per., nom. case after the verb "is"

(*c*) **Kalidas** is the **Shakespeare** of **India**

Kalidas—A prop. noun, mas. gen., sing. num., 3rd; per., nom. case to the verb "is."

Shakespeare—A prop. noun tending to com., mas. gen , sing. num., 3rd per., nom. case after the verb "is."

India—A prop. noun, neut. gen., sing. num., 3rd per., obj. case, governed by the prep ',of."

(*d*) **William** the **Conqueror** came to the throne in 1066 A. D.

William—A prop. noun, mas. gen., sing. num., 3rd person., nom. case to the verb "came."

Conqueror—A com. noun tending to prop., mas. gen., sing num., 3rd per., nom. case, in apposition with "William."

(*e*) Dr. **Johnson** was a learned man.

Dr.—A com. noun tending to prop., mas. gen., sing. num., 3rd per., nom. case to the verb "was"

Johnson—A prop. noun. mas., gen., sing. num., 3rd per., nom. case, in apposition with "Dr."

(*f*) He did much **good.**

Good—An adj. used as an abs. noun. neut. gen., sing. num., 3rd per., obj. case, governed by the trans. verb "did."

The Adjective.

67. (*a*) A **wise young man** spoke.

Wise—An adj-of quality, pos-deg; qual. 'young man.'

Young—An adj. of quality, pos-deg., qual. the noun " man."

(*b*) My **Silver** ring was lost yesterday.

Silver—A com. noun used as an adj., qual. the noun "ring."

(*c*) The British **Soldiers** were **Victorious.**

British—A prop. adj. of quality, qual. the noun 'soldiers.'

Victorious—An adj. of quality, pos. deg., qual. the noun 'victorious.'

The Pronoun.

68. (*a*) **They** will come here.

They—A pers. pron., com, gen., plu. num., 3rd per., nom. case to the verb "will come."

(*b*) **My own** shop is insured.

My—A per. pron., forming with the adj "own," a compound pers. pron.

Own—An adj. of quality, qual. the noun " house."

My own—A compound pers. pron, com. gen., sing. num., 1st per., poss. case, governed by the noun "house."

(*c*) **I myself** will go

Myself—A compound pers. pron; com. gen; sing. num;1st per;nom. case in apposition with'I.'

(*d*) Tell me **what** you know.

What—A compound rel. pron., including both the rel. and the antecedent, neut, gen., sing. num., 3rd. per.

What—that and which; that-obj-case governed by the trans.verb 'tell;'which obj.case;governed by the trans. verb "know."

(*e*) **Who** are you?

Who—An interrog. pron.; com. gen; sing.num 3rd per., nom. case to the verb "are."

The Verb.

69. (*a*) He **has gone** to the river?

Has gone—An irreg. intrans. verb., active voice, indic. mood, perf. pres. tense, sing-num., 3rd pers., agreeing with its nominative "he."

(*b*) **Let** him go.

Let--An irreg. trans. verb. active voice, imper. mood, pres. tense, sing. num; 2nd per; agreeing with its nom. 'thou' understood.

(*c*) **They plundered the house.**

Plundered—A reg. trans. verb, active voice, indic. mood, past tense, plu. num., 3rd per. agreeing with its nominative 'they' & its object 'house.'

(*d*) The book **being written we were satisfied.**

Being—A pres. partpl. from the intrans. verb "to be" ref. to "written book," aux. to 'written,' indicating passive voice.

Written—A past partpl. from the trans. verb "to write," passive voice, ref. to "book."

Book—is in the nom. absolute case.

Were satisfied—A reg. trans. verb, passive voice, indic. mood, past tense, pul-num., 1st per, agreeing with its nominative "we."

The Adverb.

70. (*a*) He behaved **exceedingly well.**

Exceedingly—An adv. of degree, mod. the adv. 'well.'

Well—An adv. of manner, mod. the verb 'behaved'

(*b*) **Why** do you go **away** ?

Why—An interrog. adv., mod. the verb "do go."

Away—An adv. of place, mod the verb "do go."

The Preposition.

71. (*a*) An ox fell **into** a well

Into—A prep., showing the relation between "fell"

and "well" or:-

Into—A prep. governing the noun "well"

(b) God is good **to** all men.

To—A prep. showing the relation between "good" and "all men." or:-

To—A prep. governing the noun "men."

The Conjunction.

72. (a) He went **and** I followed him.

And—A conj. joining the sentences " he went " and "I followed him."

(b) His face is **as round as** the moon.

As—An adv. of degree, mod. the adj. "round."

Round—An adj. of quality, pos. deg., qual. the noun "face".

As—A conj., correlative to 'as', joining the sentences 'his face is as round' and 'the moon is round.'

As round as—A compound conj., joining the sentences "his face is" and "the moon is"

The Interjection.

(a) **Oh Lord** ! have mercy upon me.

Oh—An interj.

Lord—Vocative case.

(b) **Alas me** !

Alas—An interj.

Me—A pers. pron; com. gend., sing num., 1st per., obj. case, governed by the preposition "to" understood.

The end.

NOTICE.

THIS BOOK CAN BE HAD FROM.

AHMEDABAD—The Compilers.

or

" **Popatlal Vadilal Munim.**

Changpole, Padapole,

or

" **Motilal Maganlal Shah.**

Book-seller, Richey Road.

A liberal commission will be given to purchasers of more than twenty books.

AHMEDABAD. } **C. D. Nanavati.**
Haja Patel's Pole } and
T. M. Mehta.